

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INTEGROVANÁ
STŘEDNÍ ŠKOLA
POLYGRAFICKÁ

Typografie

3. Měření písma

www.isspolygr.cz

Vytvořil:
Mgr. Milan Heroudek

Integrovaná střední škola polygrafická,
Brno, Šmahova 110
Šmahova 110, 627 00 Brno

Interaktivní metody zdokonalující edukaci na ISŠP
CZ.1.07/1.5.00/34.0538

Typografie

DUM číslo: 3
Měření písma

Škola	Integrovaná střední škola polygrafická, Brno, Šmahova 110
Ročník	1. a 2. ročník (SOŠ, SOU)
Název projektu	Interaktivní metody zdokonalující proces edukace na ISŠP
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0538
Číslo a název šablony	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Autor	Mgr. Milan Heroudek
Tematická oblast	Typografie
Název DUM	Měření písma
Pořadové číslo DŮM	03
Kód DŮM	VY_32_INOVACE_03_TYP_HE
Datum vytvoření	15. července 2013
Anotace	Prezentace seznamující žáky se způsoby měření písma.

Pokud není uvedeno jinak, je materiál z vlastních zdrojů autora.

Historie měření písma

Písmo je možné měřit pomocí několika měrných soustav.

V Evropě se vyvinulo několik soustav vycházejících z:

- * pařížské stopy (32,48 cm)
- * anglické stopy (30,47 cm)
- * rakouské stopy (31,6081 cm)

Pierre Simon Fournier (1712–1768)

jako první publikoval soustavu
k jednotnému měření písma

Vycházel z pařížské stopy

Didotova typografická měrná soustava

Francois Ambrois Didot (1689—1757)

převzal základ od Fourniera a vytvořil kompletní měrnou soustavu písma

3°	briliant	1,128	18°	parangon	6,769
4°	diamant	1,504	20°	text	7,521
5°	perl	1,880	24°	dvoucicero	1,880
6°	nonpareille	2,256	28°	dvoustřední	10,530
7°	kolonel	2,632	30°	2½ cicera	12,282
8°	petit	3,009	32°	dvoutercie	12,034
9°	borgis	3,385	36°	třícicero	13,538
10°	garamond	3,761	40°	dvoutext	15,042
11°	breviář	4,137	42°	3½ cicera	15,794
12°	cicero	4,513	48°	čtyřcicero	18,052
14°	střední	5,265	60°	pěticicero	22,565
16°	tercie	6,017	72°	Šesticicero	27,078

Didotova typografická měrná soustava

1 typografický bod = 0,3759 mm

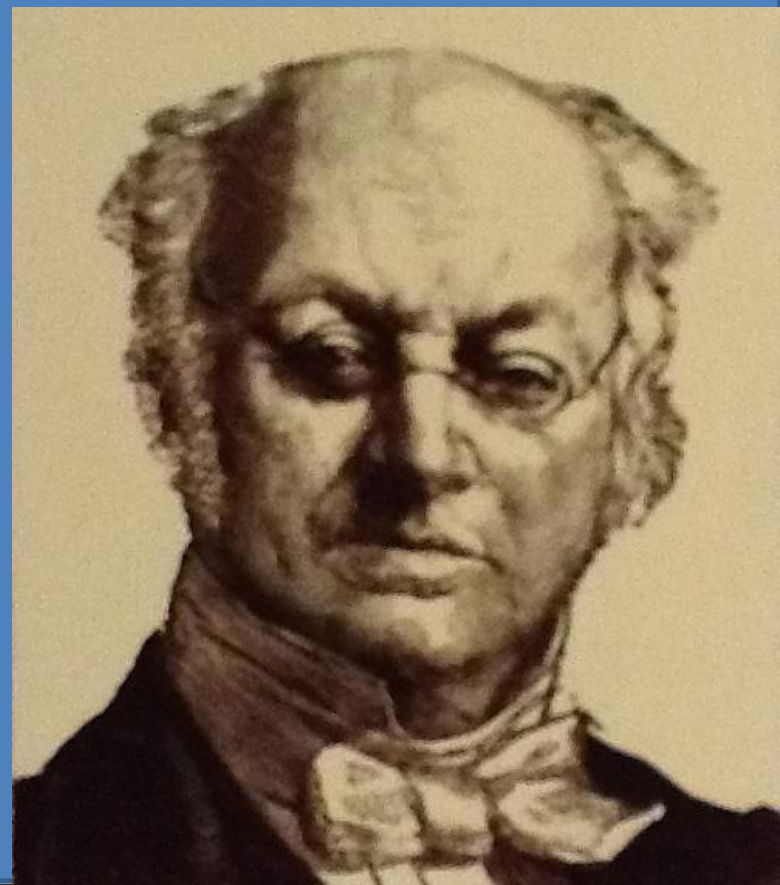
12 bodů = 1 cicero = 4,513 mm

2660 bodů = 1 metr

typografické body / 12 = cicera

cicera x 12 = typografické body

typografické body / 26,6 = centimetry

Picová soustava

Vychází z anglické stopy (30,47 cm)

Používá se v Anglii, USA a Švýcarsku, díky počítačům i u nás

Odtud Anglosaská (monotypová) měrná soustava

Měrný systém pica

1 point (pt) = 0,3528 mm

12 points = 1 pica = 4,23 mm

72 points = 6 picas = 1 palec (inch) = 2,54 cm

Přepočet mezi soustavami Didot—pica

Didot $\implies$ **pica**

body x 1,0655 = points (pt)

pica $\implies$ **Didot**

points x 0,9385 = body (b)

Didotův bod	pica (point)
4 b	4,3 pt
5 b	5,4 pt
6 b	6,4 pt
7 b	7,5 pt
8 b	8,6 pt
9 b	9,7 pt
10 b	10,7 pt
11 b	11,8 pt
12 b	12,9 pt
14 b	15,0 pt

Haasova soustava

V Rakouských zemích byla zavedena a používána typografická soustava pražského rodáka, písmomilce a knihaře Bohumila Haase

Ten vycházel z rakouské stopy (31,60 cm)

Palec této stopy rozdělil na 36 dílků a jeden

Dílek nazval čtvrtpetitem (jako u Didota)

Nakonec tato soustava zanikla

Použitá literatura:

BERAN, Vladimír a kolektiv. *Typografický manuál: aktualizovaný*. V. vydání. Praha: Kafka design, 2007.

Obrázky

GOOGLE ČESKÁ REPUBLIKA. *Google* [online]. 2013. vyd. 2013 [cit. 2013-07-15]. Dostupné z: <https://www.google.cz/imghp?hl=cs&tab=wi&ei=TAR1Uu6WC4Xd4QSmnIGoCg&ved=0CAQQqi4oAg>